

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Біотехнологія» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 162 Біотехнології та біоінженерія галузі знань 16 Хімічна та біоінженерія

На сьогодні біотехнології є одним з найбільш пріоритетних напрямів науково-технічного прогресу і яскравим прикладом «високих технологій», з якими пов'язують перспективи розвитку багатьох виробництв. Це зумовлює необхідність формування нових освітніх програм і навчальних планів, що задовольнили б потреби роботодавців у фахівцях сучасної формації.

Реалізація освітньо-професійної програми «Біотехнологія» (ОПП) підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти включає комплекс основних характеристик вищої освіти, що визначають заплановані результати засвоєння освітніх програм – компетентностей фахівців, заплановані результати вивчення по кожній освітній компоненті: знання вміння, навички, що характеризують етапи формування компетентностей та забезпечення досягнення відповідних програмних результатів засвоєння відповідних навчальних програм. ОПП відповідає першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та сьомому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій. Проект ОП для обговорення розміщено у вільному доступі на офіційному сайті вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Біотехнологія» розроблена з урахуванням вимог ринку праці та згідно вимог Закону України «Про вищу освіту», повністю відповідає Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 162 «Біотехнології та біоінженерія» галузі знань 16 «Хімічна та біоінженерія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, є професійно-прикладною.

Освітньо-професійна програма складена логічно, загальний обсяг складає 240,0 кредитів ЄКТС. Вона включає цикл обов'язкових компонентів загальної підготовки та вибіркових. Послідовність вивчення обов'язкових навчальних дисциплін, їх перелік повністю відповідає структурно-логічній схемі підготовки

здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Реалізація ОП дозволяє повноцінно забезпечити досягнення передбачених програмних результатів навчання та набуття здобувачами вищої освіти загальних і фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності.

Винятковість ОПП полягає у наявності значної практичної складової та широкого переліку вибіркових навчальних дисциплін загально університетського та професійного вибору, який щорічно оновлюється та розміщується у вільному доступі на офіційному сайті закладу вищої освіти. Варто також зазначити, що процедура вибору навчальних дисциплін є прозорою та автоматизованою і забезпечує якісний та свідомий вибір здобувачами необхідних компетентностей, враховуючи їх особисті інтереси та потреби ринку праці.

Вважаю, що представлена на рецензування освітньо-професійна програма «Біотехнологія» здатна забезпечити якісну підготовку бакалаврів за спеціальністю 162 «Біотехнології та біоінженерія» з новим перспективним мисленням і практичними навичками, здатних застосовувати існуючі методи фахової діяльності на основі сучасних наукових досягнень і поєднання теоретичної та практичної спрямованості здобуття освіти.

Рецензент:

*доктор сільськогосподарських наук,
старший науковий співробітник, заслужений діяч
науки і техніки України, академік Академії наук
вищої освіти України,
декан факультету технології, виробництва і
переробки продукції тваринництва Полтавського
державного аграрного університету*

А.М. Шостя

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-професійну програму «Біотехнологія»
підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія» галузь
знань 16 «Хімічна та біоінженерія» у Вищому навчальному закладі
Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»**

Біотехнологія – наука, що вивчає можливості використання біологічних процесів у різних галузях сільського господарства, харчової, косметичної та фармацевтичної промисловостях з метою розробки методів і технологій отримання бажаних організмів та корисних речовин. Тому все більшого значення набуває необхідність підготовки фахівців відповідного профілю.

Рецензована освітньо-професійна програма «Біотехнологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 162 «Біотехнології та біоінженерія» галузі знань 16 «Хімічна та біоінженерія» (ОПП) розроблена науково-педагогічними працівниками Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» після консультацій із науковцями, фахівцями-практиками, потенційними роботодавцями, які підтвердили потребу в підготовці фахівців цієї спеціальності. ОПП базується на положеннях Закону України «Про вищу освіту», зокрема, які визначають її сутність, особливості першого (бакалаврського) рівня, компетентнісний підхід до організації навчання та розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 162 «Біотехнології та біоінженерія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Дана ОПП визначає за мету, характеристику освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність,

перелік компонент ОПП та їх логічна послідовність, має структурно-логічну схему, форму атестації здобувачів вищої освіти та нормативні посилання. Компоненти структурно-логічної схеми ОПП відзначаються взаємозумовленістю, обґрунтованою єдністю та забезпечують ефективність практичної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 162 «Біотехнології та біоінженерія» і покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців.

Наукова складова ОПП передбачає участь здобувачів у роботі наукових студентських гуртків, виступів із доповідями на студентських науково-теоретичних конференціях, публікацію статей та тез доповідей у профільних наукових виданнях.

Особливість ОПП полягає у наявності значної практичної підготовки. Заклад вищої освіти має бази практики для студентів навчально-наукового інституту денної освіти спеціальності «Біотехнології та біоінженерія» в лабораторіях Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН та ДП «Полтавський регіональний науково-технічний центр стандартизації, метрології та сертифікації». Позитивною ознакою програми є наявність у переліку обов'язкових та вибіркових дисциплін.

Отже, розроблена робочою групою Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» освітньо-професійна програма може бути використана для підготовки фахівців кваліфікаційного рівня «Бакалавр з біотехнологій та біоінженерії» на основі поєднання теоретичної та практичної підготовки.

Рецензент:

доктор сільськогосподарських наук,

с.н.с., заст. директора з науково-виробничої

та фінансової діяльності Інституту

свинарства і АПВ НААН

К.Ф. Почерняєв

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Біотехнологія» перший (бакалаврський)
рівень вищої освіти спеціальність 162 «Біотехнології та біоінженерія»
галузь знань 16 «Хімічна та біоінженерія»
(гарант – Хмельницька Є.В.)

Освітньо-професійна підготовка фахівців у сфері біотехнології для України є дуже важливим завданням. У галузі біотехнології все більшого значення набуває необхідність підготовки фахівців здатних до організації та проведення науководослідних, проектно- та виробничо-технологічних робіт, що пов'язані з використанням біологічних агентів та продуктів їх життєдіяльності. Рецензована освітньо-професійна програма «Біотехнологія» є нормативним документом Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», за яким здійснюється підготовка бакалаврів з біотехнологій та біоінженерії. У документі визначено цілі навчання, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, що необхідні для виконання цієї програми, а також очікувані результати компетентності, якими має оволодіти студент та програмні результати навчання. Перелік навчальних дисциплін освітньо-професійної програми спрямований на формування та закріплення у бакалаврів здатності розв'язувати комплексні проблеми в сфері біотехнології за умови оволодіння системою компетентностей, що визначені програмою.

Реалізація освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня вищої освіти у Вищому навчальному закладі Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» передбачає загальноприйнятий підхід відповідно до вимог сучасної вищої школи. Акцент освітньо-професійної програми робиться на здобутті знань та умінь у сфері харчової біотехнології, необхідних для працевлаштування на підприємствах харчової та переробної промисловості і на профільних посадах в органах державної влади, місцевого самоврядування, відкриття і ведення власної справи.

Метою освітньо-професійної програми є формування, розвиток загальних та професійних компетентностей, що спрямовані на здобуття знань, вмінь і навичок успішного здійснення професійної діяльності і подальшого навчання у сфері біотехнології.

Освітньо-професійна програма є прикладною, де передбачено перелік обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін, виробнича та навчальні практики, що безумовно поглиблюють формування вмінь та навичок виконання професійних обов'язків майбутнього фахівця безпосередньо на біотехнологічному підприємстві.

Запропонована Вищим навчальним закладом Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» освітньо-професійна програма «Біотехнологія» здатна повною мірою забезпечити формування компетентностей бакалаврів за спеціальністю 162 Біотехнології та біоінженерія, здатних до організації та проведення науково-дослідних, проектно- та виробничо-технологічних робіт, що пов'язані з використанням біологічних агентів та продуктів життєдіяльності. Рецензована освітньо-професійна програма має всі необхідні структурні та змістовні складові, відбиває сучасні вимоги до випускників спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія» галузі знань 16 «Хімічна та біоінженерія» та може бути рекомендованою для практичного використання.

Рецензент:

Технік-технолог з бродильного
виробництва та виноробства

ПрАТ «Фірма «Полтавпиво»

І.В.Федченко

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 162 Біотехнології та біоінженерії галузі знань 16 Хімічна та біоінженерія кваліфікації «Бакалавр з біотехнологій та біоінженерії»

Біотехнологія – інноваційна галузь науки та виробництва, яка використовує живі організми – бактерії, віруси, гриби, рослини, тварини, їх молекулярно-генетичні та біохімічні процеси для отримання цільових продуктів. Ефективне залучення біотехнології в економіку України, є завданням пріоритетного значення. Це пов'язано із глобалізацією та підсиленням конкуренції у харчовій галузі, зростанням споживчого попиту на якісні, безпечні та корисні для здоров'я, а також зручні у споживанні харчові продукти. Саме тому, у сфері харчової промислової біотехнології все більшого значення набуває необхідність підготовки кваліфікованих фахівців здатних розв'язати складні завдання і проблеми у галузі професійної діяльності.

Загальний обсяг ОПП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і становить 240,0 кредитів ЄКТС. Зміст програми має чітку структуру. Програма містить обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни. Особливістю, яка позитивно характеризує дану ОПП є наявність суттєвої практичної підготовки студентів, що в майбутньому має стати їх конкурентною перевагою, передумовою їх професійного, кар'єрного зростання та високого рівня доходу.

Освітньо-професійна програма базується на загальновідомих положеннях, а також результатах сучасних досліджень з біотехнології і біоінженерії та орієнтована на підготовку фахівців, здатних на високому професійному рівні використовувати живі об'єкти для отримання практично цінних продуктів для забезпечення потреб харчової промисловості. ОПП є логічною, включає в себе: загальну інформацію, мету, характеристику освітньої програми, придатність випускників до подальшого працевлаштування та подальшого навчання,

викладання та оцінювання, компетентності та програмні результати навчання. Перелік освітніх компонентів ОПП спрямований на формування та закріплення у бакалаврів здатності розв'язувати комплексні проблеми в сфері професійної діяльності за умови оволодіння набором компетентностей, що визначені програмою. Вивчення таких навчальних дисциплін, як «Біологія клітини», «Генетика», «Біоетика», «Мікологія», «Загальна мікробіологія та вірусологія», «Загальна біотехнологія», «Біотехнологія культур клітин та тканин», «Біотехнологія навколишнього середовища», «Проектування біотехнологічних виробництв» забезпечують у студентів формування широкого професійного світогляду та відображають актуальні для сфери біотехнології напрямки розвитку. Програма має теоретичну, наукову, професійну, прикладну складові.

Варто також зазначити, що ресурсне забезпечення ОПП (кадрове, матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне) повністю відповідає сучасним вимогам та має сприяти досягненню відповідних результатів навчання.

Отже, аналіз змісту та структури освітньо-професійної програми «Біотехнологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 162 Біотехнології та біоінженерія галузі знань 16 Хімічна та біоінженерія, дає підстави стверджувати, що представлена освітня програма здатна забезпечити якісну підготовку бакалаврів даної спеціальності на основі поєднання теоретичної та практичної спрямованості здобуття освіти.

Рецензент:

*кандидат сільськогосподарських наук,
старший науковий співробітник, завідувач
лабораторії екологічної безпеки у тваринництві
Інституту свинарства і АПВ НААН*

А.О. Онущенко